

بررسی ترکیب اسید چرب و پتانسیل تولید بیودیزل برخی ریز جلبک‌ها در

زیستگاه‌های مختلف

مجتبی یزدانی^{۱*}، معصومه خسروی رینه^۲، اکرم احمدی^۳

تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۷/۲۹

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۹/۲۶

چکیده

بسیاری از جلبک‌ها از جمله ریز جلبک‌های *Spirulina* و *Scenedesmus obliquus*، *Chlorella vulgaris* و *platensis* مقادیر زیادی ذخایر روغنی تولید می‌کنند که می‌تواند در تولید بیودیزل بکار روند. جهت بررسی میزان تولید لیپید در این ریز جلبک‌ها، نمونه برداری از مناطق مختلف انجام شده و در شرایط مناسب کشت داده شدند. بر اساس نتایج، کمترین میزان اسید چرب اشباع در گونه *Chlorella vulgaris* (۲۱/۷۹٪) مشاهده گردید. اسیدهای چرب اشباع اسید لوریک (C12:0)، اسید مریستیک (C14:0)، اسید پنتا دسیکلک (C15:0)، اسید پالمیتیک (C16:0) و اسید استئاریک (C18:0) در تمامی گونه‌ها به میزان متفاوت مشاهده شدند. بیشترین میزان اسید چرب غیر اشباع در گونه *Chlorella vulgaris* مشاهده گردید. تنوع اسیدهای چرب نیز در گونه‌ها متفاوت است. بیشترین تنوع تعداد اسیدهای چرب در گونه *Scenedesmus obliquus* با تعداد ۲۲ نوع مشاهده شد و این تعداد در دو گونه *Chlorella vulgaris* و *Spirulina platensis* به ترتیب به ۱۲ و ۱۰ نوع اسید چرب رسید. بیشترین میزان اسید چرب اشباع چند گانه EPA و DHA در گونه *Scenedesmus obliquus* گزارش گردید. بیشترین میزان اسید چرب غیر اشباع متعلق به اسید لینولنیک (C18:3) بود. بیشترین میزان اسید چرب دارای دو باند غیر اشباع در گونه *Spirulina platensis* برابر با ۱۸/۶٪ مشاهده شد. بیشترین میزان اسید چرب دارای سه باند غیر اشباع در گونه *Chlorella vulgaris* برابر با ۴۸/۵۳٪ اندازه گیری گردید. اسیدهای چرب غیر اشباع دارای باندهای چند گانه تنها در گونه *Scenedesmus obliquus* مشاهده شد. بیشترین ترکیب اسید چرب موجود در جلبک‌های مورد مطالعه مربوط به انواع اسیدهای چرب غیر اشباع بود.

واژه‌های کلیدی: اسپیرولینا، اسید چرب، بیودیزل، سندسموس، کلرلا.

مقدمه

استفاده از سوخت‌های زیستی (Biofuel) بعنوان یکی از منابع انرژی جایگزین محسوب می‌شود و بیودیزل (Biodiesel) یکی از اشکال مهم سوخت‌های زیستی است. سوخت‌های زیستی انواع مختلفی دارند از جمله بیواتانول، بیوگاز و بیودیزل (Huang et al., 2010). میکرو جلبک‌ها موجوداتی با رشد سریع هستند و ۵-۶ درصد انرژی دریافتی را به بیوماس تبدیل می‌کنند. بسیاری از جلبک‌ها مقادیر زیادی ذخایر روغنی یا شبه روغنی تولید می‌کنند که براحتی می‌تواند به بیودیزل تبدیل شوند. پتانسیل

۱. مربی گروه زیست‌شناسی، واحد آشتیان، دانشگاه آزاد اسلامی، آشتیان، ایران (نویسنده مسئول: yazdani-m@aiau.ac.ir)

۲. استادیار گروه زیست‌شناسی، واحد آشتیان، دانشگاه آزاد اسلامی، آشتیان، ایران

۳. دکتری تخصصی فیزیولوژی گیاهی، دانشکده زیست‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران

تولید ترکیبات روغنی در جلبک‌ها به میزان ۴۰ تا ۶۰ تن در هکتار در طی یکسال در آب و هوای گرمسیری یا نیمه گرمسیری می‌باشد. جلبک‌ها از ساده ترین موجودات واجد کلروفیل هستند که با عمل فتوسنتز مواد آلی را می‌سازند. میکروجلبک‌ها عموماً دارای سرعت رشد بالایی بوده و قابلیت تولید حجم زیاد روغن را دارند. بیوماس حاصل از جلبک دارای یک فرمول کلی $CO_{0.48}H_{1.83}N_{0.11}P_{0.01}$ بوده و برای پرورش آن نیاز غذایی کمی مورد نیاز است. این نیازها شامل: نور، آب، دی اکسیدکربن، نمک و مواد مغذی مانند آهن، فسفر، نیترات می‌باشند. آب دریا به همراه املاحی چون فسفات و نیترات و مقدار کمی مواد مغذی میتواند محیطی مناسب برای پرورش میکروجلبک باشد. نکته قابل توجه در مورد میکروجلبکها استفاده از فاضلاب برای پرورش آنهاست. به این ترتیب میتوان هم مسئله آلودگی فاضلاب را با پرورش میکروجلبکها برطرف نمود و هم یک منبع ارزان قیمت و رایگان برای تولید بیوماس میکروجلبک و در پی آن انرژی پیدا کرد (Xiaodong et al., 2009).

تحقیق و مطالعه کشت ریزجلبک‌ها در تولید انرژی تجدیدپذیر در دهه ۱۹۷۰ افزایش یافت، در طی این دهه ایالات متحده برنامه‌ای را جهت تحقیق و توسعه سوخت‌های تجدیدپذیر شامل تولید بیودیزل از ریزجلبک‌ها تدوین نمود و نتیجه این بود که تولید کم هزینه بیودیزل از ریزجلبک‌ها به لحاظ فنی مردود بوده و لازم است تحقیقات گسترده تر جهت انتخاب سویه‌هایی با دست ورزی ژنتیکی که قادر به تولید لیپید بیشتری باشند صورت گیرد (Sheehan et al., 1998). Chisti در سال ۲۰۰۷ مشخص نمود که تولید بیودیزل بسیار به صرفه تر از بیواتانول می‌باشد چرا که مقدار انرژی حاصل از بیودیزل ۱/۶ برابر بیشتر از بیواتانول است. تولید زیست توده یک پارامتر کلیدی در ارزیابی اقتصادی تولید بیودیزل از جلبک می‌باشد. اگرچه توسعه مهندسی ژنتیک به علاوه تجهیز بیوراکتورها نیز تأثیر بسزایی در افزایش راندمان خواهند داشت.

Rosenberg و همکاران (۲۰۰۸)، تقریباً ۲۲۰۰۰ تا ۲۶۰۰۰ جلبک دارای کاربرد اقتصادی را معرفی کردند که از این میان وزارت انرژی ایالات متحده تنها ۳۰۰۰ سویه از ریزجلبک‌ها را به عنوان منبع تولید بیودیزل معرفی نموده است. میزان تولید لیپید به ازای وزن خشک کشت ریز جلبک‌ها تا ۴۴/۳٪ می‌رسد.

Liu و همکاران (۲۰۰۸)، تأثیر مقادیر آهن را بر رشد و تجمع لیپید در جلبک *Chlorella vulgaris* بررسی نمودند و دریافتند که افزایش میزان کلات Fe^{3+} سبب تحریک تولید روغن در ریز جلبک گردید و محتوای روغن به ۵۶/۶٪ وزن خشک رسید.

هدف از انجام این پروژه تعیین ترکیب و میزان اسیدهای چرب در تعدادی از میکروجلبک‌های آب شیرین به منظور مقایسه و تعیین سطح لیپیدی آنها بوده است.

مواد و روش ها

نمونه برداری

با توجه به مطالعات و بررسی منابع، از میان ریز جلبک‌ها گونه‌های *Chlorella vulgaris*، *Scenedesmus obliquus* و *Spirulina platensis* به علت دارا بودن مقادیر قابل توجه لیپید جهت مطالعه تولید بیودیزل انتخاب شدند. نمونه برداری با استفاده از ظروف شیشه‌ای اتوکلاو شده در شرایط کاملاً استریل در فاصله ماه‌های خرداد تا شهریور در ایستگاه‌های مختلف همچون عباس آباد شازند، خنداب، پارک‌های ملایر، نهاوند و میدان شریعتی اراک در تاریخ‌های مختلف و با فواصل زمانی منظم در مقطع زمانی بهار انجام شد. پس از ثبت مشخصات جهت انجام خالص سازی با استفاده از واکشت‌های مختلف، نمونه‌ها به آزمایشگاه منتقل گردیده و در فریزر نگهداری شدند که در این شرایط نمونه‌ها پایدارند. کشت نمونه‌ها در محیط کشت و شرایط نوری مناسب با شدت نور ۳۵۰۰ لوکس، درجه حرارت ۲۵ درجه سانتیگراد و دوره متناوب نوردهی شامل ۱۴ ساعت روشنایی و ۱۰ ساعت تاریکی انجام شد. جدا سازی و خالص سازی سویه‌ها به روش واکشت‌های متوالی و رقیق کردن سریالی برخی نمونه‌ها تا رسیدن به نمونه مورد نظر انجام گرفت. شناسایی گونه‌های حاصل بر طبق کلید شناسایی معتبر پرسکات (Prescott, 1962) انجام شد. اطلاعات مربوط به هریک از جلبک‌ها در جدول ذکر گردیده است.

تهیه محیط‌های کشت

هر یک از نمونه‌ها پس از ثبت مشخصات در محیط کشت‌های مناسب کشت شدند. محیط کشت (Zinder (Komarek, 1973) جهت کشت جلبک *Chlorella vulgaris*، محیط کشت (Zarrouk (Zarrouk, 1966) جهت کشت جلبک *Spirulina platensis* و محیط کشت (Nicholas, 1973) Bold Basal Medium (BBM) جهت کشت جلبک *Scenedesmus obliquus* بکار رفت.

نحوه خشک کردن نمونه‌ها

نمونه‌های همراه محیط کشت بصورت یکنواخت به درون لوله‌های آزمایش منتقل شدند و سپس به مدت ۲۰ دقیقه و با سرعت ۱۵۰۰ دور در دقیقه سانتریفیوژ گردیدند. پس از آن لوله‌ها از دستگاه خارج شده و محیط کشت‌ها دور ریخته شدند و بر روی جلبک‌های درون لوله‌های آزمایش آب مقطر اضافه گردید و مجدداً با دور ۱۵۰۰۰ به مدت ۲۰ دقیقه سانتریفیوژ انجام شد. در ادامه پس از دور ریختن آب مقطر رویی، جلبک‌ها از لوله خارج شده و در درون یک ویال استریل قرار گرفتند و به دستگاه انکوباتور منتقل شدند. دمای انکوباتور ۳۷-۳۵ درجه سانتیگراد تنظیم گردید و به مدت ۲۴ الی ۴۸ ساعت درب ویال را باز گذاشته تا نمونه‌های مورد نظر خشک شدند. جهت پودر کردن ریز جلبک‌ها از دستگاه پمپ وکیوم خلا (Vaccum Pump) و

شستشو با آب مقطر استفاده گردید و در مرحله ی پایانی از خشک کن اسپری درایپر (Spray Dryer) و فیلترهای مخصوص استفاده شد و در نهایت پودر کنسانتره یکنواخت بدست آمد.

تهیه عصاره متانولی گیاهان

مقدار ۲۵ گرم از پودر آسیاب شده توسط دستگاه Soxhlet با استفاده از ۲۵۰ ml متانول به مدت ۲۴ ساعت عصاره گیری شد. عصاره توسط دستگاه روتاری Heidoloh مدل Laborota ۴۰۰۳ تحت فشار خلأ تا حجم ۱۰ میلی لیتر غلیظ شد. سپس عصاره تغلیظ شده به وسیله جریان هوا در زیر هود کاملاً تغلیظ شده و به صورت یک ماده گریسی درآمد. این عصاره در ظروف دربسته در فریزر نگهداری شد.

روش اندازه گیری لپید

در این تحقیق انواع متیل استر اسیدهای چرب با کروماتوگرافی گازی با شناساگر طیف سنجی جرمی تعیین گردید. بدین منظور مقدار ۲g از عصاره داخل لوله آزمایش به ابعاد ۲۲×۲۷۵ mm ریخته شد و به آن ۲ml اتانول اضافه گردید و پس از خوب تکان دادن، مقدار ۱۰ml محلول ۸ مولار اسیدکلریدریک به لوله آزمایش اضافه شد. پس از بستن درب لوله مجدداً خوب تکان داده شد و سپس در حمام ۸۰ درجه سانتی گراد به مدت ۴۰ دقیقه قرار گرفت. در ادامه لوله از حمام خارج شده و سریع به آن ۱۰ml اتانول اضافه گردید و خوب بهم زده شد و در حمام دیگر تا رسیدن به دمای محیط، سرد شد. سپس محتویات لوله ۲ بار و هر بار با ۱۵ml دی اتیل اتر استخراج گردید و داخل بالن ۱۰۰ml میلی لیتر ریخته شد. محتویات لوله بار دیگر با ۱۵ml پترولیوم اتر استخراج شده و به بالن منتقل گردید. سپس حلال درون بالن با استفاده از روتاری (rotary evaporator) تبخیر شده و از روی اختلاف وزن حاصل، مقدار چربی محاسبه گردید (Dieffnbacher et al., 1992).

نتایج

محتوا و ترکیب اسید چرب متفاوتی در گونه های مختلف در مقالات با توجه به شرایط محیطی گزارش شده است. همانگونه که در جدول ۱ و نیز نمودار ۱ مشاهده می شود، میزان اسید چرب اشباع در گونه های مورد مطالعه مقادیر متفاوتی را نشان می دهد. کمترین میزان اسید چرب اشباع در گونه *Chlorella vulgaris* (۲۱/۷۹٪) مشاهده می گردد و اسیدهای چرب اشباع اسید لوریک (C12:0)، اسید مریستیک (C14:0)، اسید پنتا دیسیکلیک (C15:0)، اسید پالمیتیک (C16:0) و اسید استئاریک (C18:0) در تمامی گونه ها بطور مشترک اما با مقدار متفاوت مشاهده می گردد (جدول ۱).

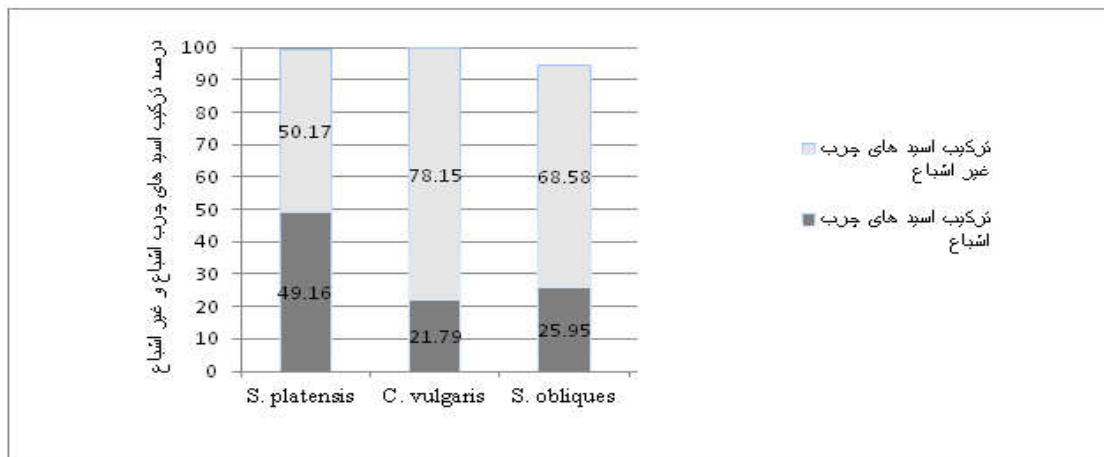
بیشترین میزان اسید چرب غیر اشباع در گونه *Chlorella vulgaris* مشاهده شد (نمودار ۱). در گونه های مورد مطالعه اسید

لینولنیک (C18:3) دارای بیشترین مقدار بوده و تنوع اسیدهای چرب نیز در گونه‌های مختلف متفاوت است (جدول ۱).
 بیشترین تنوع در تعداد اسیدهای چرب در گونه *Scenedesmus obliquus* مشاهده می‌شود که در حدود ۲۲ نوع متفاوت بوده و این تعداد در گونه *Chlorella vulgaris* به ۱۲ نوع اسید چرب و گونه *Spirulina platensis* به ۱۰ نوع اسید چرب می‌رسد. بیشترین میزان اسید چرب غیر اشباع نیز متعلق به اسید لینولنیک (C18:3) است (جدول ۱).
 بر اساس داده‌های مندرج در جدول ۱، بیشترین میزان اسید چرب دارای دو باند غیر اشباع در گونه *Spirulina platensis* برابر با ۱۸/۶٪ و بیشترین میزان اسید چرب دارای سه باند غیر اشباع در گونه *Chlorella vulgaris* برابر با ۴۷/۹٪ اندازه گیری می‌باشد. اسیدهای چرب غیر اشباع دارای باندهای چند گانه (EPA) تنها در گونه *Scenedesmus obliquus* مشاهده شد. در جلبک‌های مورد مطالعه بیشترین ترکیب اسید چرب مربوط به انواع اسیدهای چرب غیر اشباع است.
 اسید مریستولیک (C14:1) و اسید پنتادسیکلینیک (C15:1) تنها در گونه *Scenedesmus obliquus* مشاهده گردید. اسید پالمیتولیک (C16:1) و اسید اولئیک (C18:1) جزء اسید چرب‌های غالب هستند که در تمامی گونه‌ها شناسایی شدند. اسیدهای چرب EPA (C20:5) و DHA (C22:6) تنها در گونه *Scenedesmus obliquus* مشاهده گردید.

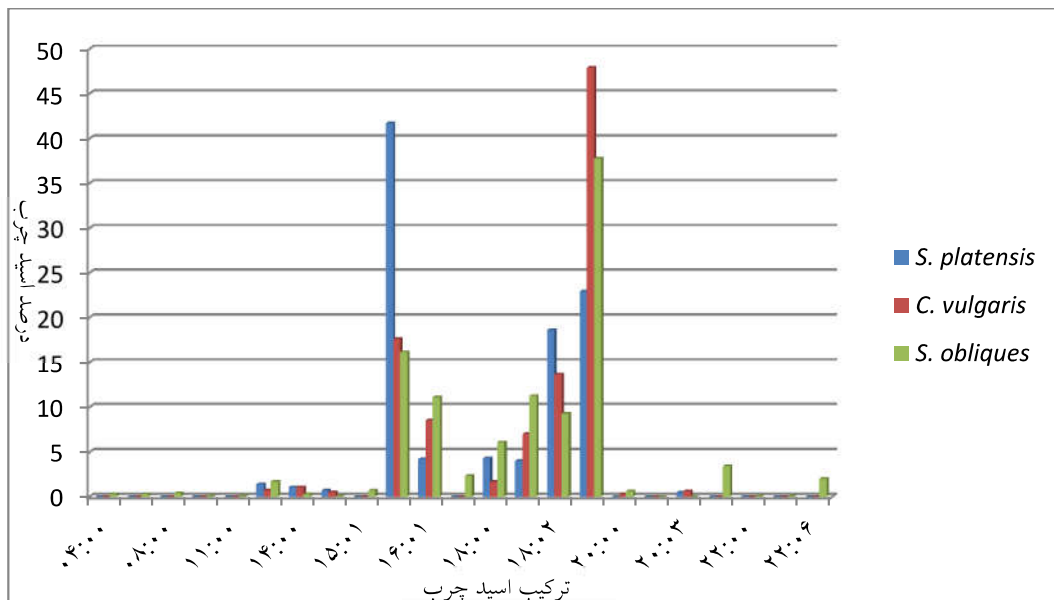
جدول ۱: میزان و نوع اسیدهای چرب در گونه‌های مورد مطالعه

اسید چرب	<i>Spirulina platensis</i> (% ww ⁻¹)	<i>Chlorella vulgaris</i> (% ww ⁻¹)	<i>Scenedesmus obliquus</i> (% ww ⁻¹)
4:0	-	-	۰/۲۷
6:0	-	-	۰/۲۴
8:0	-	-	۰/۳۷
10:0	-	-	۰/۰۷
11:0	-	-	۰/۱
12:0	۱/۴	۰/۷۲	۱/۷۱
14:0	۱/۰۷	۱/۰۴	۰/۲۵
14:1	-	-	۰/۱۰۸
15:0	۰/۶۹	۰/۵۳	۰/۰۵۱
15:1	-	-	۰/۶۷
16:0	۴۱/۷	۱۷/۶	۱۶/۱۶
16:1	۴/۲	۸/۵	۱۱/۱
17:0	-	-	۲/۳
18:0	۴/۳	۱/۶۴	۶/۱
18:1	۴	۷	۱۱/۲۵
18:2	۱۸/۶	۱۳/۷	۹/۲۸
18:3	۲۲/۹۲	۴۷/۹	۳۷/۷۲
20:0	-	۰/۲۶	۰/۶
20:1	-	-	-
20:3	۰/۴۵	۰/۶۳	-
20:5 (EPA)	-	-	۳/۴

اسید چرب	<i>Spirulina platensis</i> (% ww ⁻¹)	<i>Chlorella vulgaris</i> (% ww ⁻¹)	<i>Scenedesmus obliquus</i> (% ww ⁻¹)
22:0	-	-	۰/۰۳
22:1	-	۰/۴۲	۰/۰۳
22:6 (DHA)	-	-	۲
درصد اسید چرب اشباع	۴۹/۱۶	۲۱/۷۹	۲۵/۹۵
درصد اسید چرب غیر اشباع	۵۰/۱۷	۷۸/۱۵	۶۸/۵۸
نسبت اسید چرب اشباع به غیر اشباع	۰/۹۷	۰/۲۷	۰/۳۷
تعداد اسیدهای چرب	۱۰	۱۲	۲۲

نمودار ۱: نمودار میله‌ای ترکیب اسیدهای چرب اشباع و غیر اشباع در ریز جلبک‌ها

نمودار ۲: مقایسه درصد ترکیب اسیدهای چرب در ریز جلبک‌ها

بحث

ریز جلبک‌ها حاوی مقادیر لیپید، پروتئین، کاروتنوئید، رنگدانه، ویتامین، استرول و پلی ساکاریدهایی هستند که در تهیه سوخت، ترکیبات دارویی، صنایع غذایی و آرایشی کاربرد دارند (Becker, 1994). ترکیب و محتوای اسید چرب بستگی به گونه جلبک، فاکتورهای تغذیه‌ای و فاکتورهای محیطی دارد (Spolaore et al., 2006).

تنها گونه‌های اندکی از ریز جلبک‌ها از نظر تولید سوخت زیستی حائز اهمیت هستند. به همین دلیل جدا کردن گونه‌های جدید و اصلاح آنها جهت تولید بهینه ترکیبات لیپیدی برای بیودیزل‌های زیستی اهمیت دارند. در گونه‌های مورد مطالعه اسیده‌های چرب غیر اشباع تنوع و میزان بیشتری را به خود اختصاص داده اند. بر اساس کاربرد نوع اسید چرب، می‌توان گونه خاصی را جهت تولید اسید چرب مورد نیاز کشت داد. به عنوان مثال در کاربردهای غذایی می‌توان از گونه‌هایی که درصد اسید چرب غیر اشباع بالاتری دارند جهت کشت و استخراج استفاده نمود.

(Kenyon et al., 1972) در حدود ۱۱ نوع اسید چرب در گونه *Scenedesmus obliquus* گزارش کردند که از میان آنها ۷ اسید چرب غیر اشباع بودند و بیشترین میزان مربوط به اسید چرب غیر اشباع (C18:3) بود که نتایج حاصل از این تحقیق نیز همین مطلب را نشان داد. همچنین Spoehr و Milner در سال ۱۹۴۹ در گونه *C. vulgaris* ۱۲ گونه متفاوت اسید چرب از (C12-C20:3) را گزارش نمودند که بیشترین مقدار متعلق به اسید چرب غیر اشباع (C20:3) بود ولی بر اساس نتایج حاصل از این پژوهش، بیشترین مقدار متعلق به اسید چرب غیر اشباع (C18:3) می‌باشد.

Karis و Hudson در سال ۱۹۷۴ در گونه *Spirulina platensis* در حدود ۱۳ نوع اسید چرب را گزارش کردند که بیشترین میزان مربوط به اسید پالمیتیک (C16:0) بوده است.

در نمونه‌های مورد مطالعه میزان متفاوتی از اسیده‌های چرب اشباع و غیر اشباع دیده شد. بیشترین درصد اسید چرب غیر اشباع در گونه *C. vulgaris* و بیشترین تنوع اسید چرب در گونه *S. obliquus* دیده شد و این در حالیست که Gouveia و Oliveira در سال ۲۰۰۹ در گونه *Spirulina platensis* در حدود ۱۱ نوع اسید چرب، در گونه *C. vulgaris* در حدود ۱۴ نوع متفاوت و در گونه *Scenedesmus obliquus* ۱۱ نوع اسید چرب را گزارش نمودند.

در انتخاب نوع ریز جلبک مناسب جهت کشت و تولید بیودیزل چند نکته را باید مد نظر داشت: اول اینکه هر گونه جلبک پروفایل اسید چرب مربوط به خود را دارا می‌باشد و رابطه مستقیمی بین درصد اسیده‌های چرب اشباع و غیر اشباع با کیفیت روغن تولید شده وجود دارد. هر اندازه که میزان اسیده‌های چرب غیر اشباع بیشتر باشد بیودیزل نهایی حساسیت بیشتری نسبت به اکسیداسیون خواهد داشت ولی در سرما ویسکوزیته خود را حفظ می‌نماید اما عدد ستان آن به همان نسبت کمتر خواهد بود (عدد ستان در سوخت‌های دیزلی معادل عدد اکتان بنزین است). در مقابل هر چه میزان اسیده‌های چرب اشباع در

روغن استخراج شده بیشتر باشد حساسیت در مقابل اکسیداسیون کمتر خواهد بود اما در هوای سرد سریعاً ویسکوزیته خود را از دست می‌دهد و احتمال یخ زدگی وجود خواهد داشت در مقابل عدد ستان بالاتری نیز دارند. با توجه به شرایط آب و هوایی می‌توان روغن‌های حاصله را با نسبت مشخصی با هم مخلوط نمود تا سوخت حاصله از کارایی لازم برخوردار باشد.

سپاسگزاری

این مقاله حاصل از انجام طرح پژوهشی مصوب شورای پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آشتیان بوده که بدینوسیله از معاونت محترم پژوهش و فناوری واحد آشتیان جهت تامین منابع مالی مورد نیاز تشکر و قدردانی می‌گردد.

منابع

- Becker, E. W. (1994) *Microalgae: Biotechnology and microbiology*. Cambridge University press, 293 pp., Cambridge, Great Britain.
- Chisti, Y. (2007) Biodiesel from microalgae. *Biotechnology Advances* 25: 294-306.
- Dieffnbacher, A. and Pocklington, W. (1992) *Standard Methods for the Analysis of Oils, Fats and Derivatives* 1St Supplement. 7th Revised and Enlarged Edition. Blackwell Scientific Oxford. 1: 171.
- Gouveia, L. and Oliveira, A. C. (2009) Microalgae as a raw material for biofuels production. *Journal of Industrial Microbiology and Biotechnology* 36(2): 269-74.
- Huang, G. H., Chen, F., Dong, W., Zhang XW. and Chen, G. (2010) Biodiesel production by microalgal biotechnology *Applied Energy* 87: 38-46.
- Hudson, B.J.F. and Karis, I.G. (1974) The Lipids of the Algae *Spirulina*. *Journal Sciences of Food Agriculture* 25: 759-763.
- Kenyon, C.N., Rippka, R. and Stanier, RY. (1972) Fatty acid composition and physiological properties of some filamentous blue green algae. *Archive for Microbiology* 83: 216-236.
- Komarek, J. (1973) Culture collections. Pages: 519-524. In: Carr N.G. and Whitton B.A. *The biology of blue-green algae*. Blackwell Scientific publication.
- Nichols, H.W. (1973) Growth media – freshwater. Pages: 7-24. In: Stein, J.R. (Ed.), *Handbook of Phycological Methods—Culture Methods and Growth Measurements*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Prescott, G.W. (1962) *Algae of the Western Great Lakes Area*. Wm. C. Brown Co., Dubuque, Iowa, USA. 977 pp.
- Rosenberg, J.N., Oyler, G.A., Wilkinson, L. and Betenbaugh, M.J. (2008) A green light for engineered algae: redirecting metabolism to fuel a biotechnology revolution. *Current Opinion in Biotechnology* 19: 430-436.
- Spolaore, P., Joannis-Cassan, C., Duran, E. and Isambert, A. (2006) Commercial applications of microalgae. *Journal of Bioscience and Bioengineering*. 101: 87-96.
- Sheehan, J., Dunahay, T., Benemann, J. and Roessler, P.G. (1998) US Department of Energy's Office of Fuels

- Development, July 1998. A Look Back at the US Department of Energy's Aquatic Species Program—Biodiesel from Algae, Close Out Report TP-580-24190. Golden, CO: National Renewable Energy Laboratory.
- Xiaodong, D., Yajun, L. and Xiaowen, F. (2009) Microalgae: A promising feedstock for biodiesel. African Journal of Microbiology Research 3(13): 1008-1014.
- Zarrouk, C. (1966) Contribution à l'étude d'unecyanophycée. Influence de divers' facteurs physiques et chimiques sur la croissance et la photosynthèse de *Spirulina maxima*. Ph.D. Thesis, Université de Paris, Paris.

The study of fatty acids and biodiesel production potential in some microalgae at different habitats

M.Yazdani*¹, M.Khosravi-Rineh², A.Ahmadi³

Received: 2016.10.20

Accepted: 2017.12.17

Abstract

Many algae produce large amounts of oil that can be converted to biodiesel. To study the lipid production, *Chlorella vulgaris*, *Scenedesmus obliquus* and *Spirulina platensis* were selected. Samplings from different regions were done and cultivated in suitable condition. Based on results, the lowest amount of saturated fatty acids was observed in the *Chlorella vulgaris* (21.79%). Lauric acid (C12:0), Meristic acid (C14:0), Penta-dicyclic acid (C15:0), Palmitic acid (C16:0) and Stearic acid (C18:0) were observed in all species but in different levels. The greatest amount of unsaturated fatty acid was observed in *Chlorella vulgaris*. The diversity of fatty acids were different among species. Most of the diversity of fatty acids were observed in *Scenedesmus obliquus* with 22 fatty acids while that was 12 and 10 in *Chlorella vulgaris* and *Spirulina platensis* respectively. The highest amount of EPA and DHA saturated fatty acids were observed in *Scenedesmus obliquus*. The greatest amount of unsaturated fatty acids belongs to the Linolenic acid (C18: 3). The greatest amount of 2-bands unsaturated fatty acid were observed in *Spirulina platensis* with 18.6%. The greatest amount of 3-bands unsaturated fatty acid were observed in *Chlorella vulgaris* was measured at (48.53%). 4-bands unsaturated fatty acids were observed only in *Scenedesmus obliquus*. Most of fatty acids composition in studied microalgae belonged to unsaturated fatty acid group.

Keywords: *biodiesel, fatty acids, Chlorella, Scenedesmus, Spirulina.*

---

1. * Instructor of Biology Dept., Ashtian Branch, Islamic Azad University, Ashtian, Iran
(Corresponding Author: yazdani-m@aiau.ac.ir)

2. Assistant Prof. of Biology Dept., Ashtian Branch, Islamic Azad University, Ashtian, Iran

3. Ph.D. in Plant Physiology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran